

9. Scenarier for turistudviklingen og den afledte økonomiske betydning

DEN EUROPÆISKE UNION

Den Europæiske Fond
for Regionaludvikling

Vi investerer i din fremtid

Turismebarometer
for Bornholm
Oktober 2010

9. Scenarier for turistudviklingen og den afledte økonomiske betydning

Udarbejdet som led i projektet
Turismebarometer for Bornholm

af
Jie Zhang og Anders Hedetoft

Projektet er gennemført af Center for Regional- og Turisemeforskning for Destination Bornholm med støtte fra Den Europæiske Regionalfond, BornholmerFærgen og Bornholms Lufthavn.

BornholmerFærgen

Indholdsfortegnelse

Udgangsforudsætninger	6
Scenarie 1: Øget antal danske turistovernatninger.....	7
Scenarie 2: Øget antal udenlandske turistovernatninger	8
Scenarie 3: Ændre fordelingen af udlændinge på overnatningsformer.....	9

I dette underafsnit gennemføres forskellige scenariefremskrivninger, det vil sige en form for "hvad-nu-hvis-betragtninger". Målet er at belyse de mulige konsekvenser for den bornholmske samfundsøkonomi, hvis der ændres ved nogle af de grundlæggende forhold ved bornholmske turisme. Hvad kan man eksempelvis forvente vil ske, hvis der sker en ændring i antal svenske turister, en ændret opholdslængde for de danske turister, eller et øget antal tyske turister på hotel? Hvad vil sådanne ændringer betyde for omsætning, værdiskabelse og beskæftigelse på Bornholm?

De scenarier der præsenteres i dette afsnit er baseret på en lokaløkonomisk model, der rummer de basale detaljerede økonomiske sammenhænge, der er nødvendige for at opstille et samfundsregnskab på lokalt plan. Modellen kan anvendes til at beregne de lokaløkonomiske – og i øvrigt også de nationaløkonomiske – konsekvenser af udefrakommende begivenheder, så som eksempelvis en ændret turistsammensætning på Bornholm.

Den lokaløkonomiske model der anvendes, er den samme som anvendes af Visit Denmark ved beregning af turismens samfundsøkonomiske betydning¹. Modellen er en turismetilpasset version af den regionale overvågningsmodel der også anvendes af de danske regioner, vækstfora og beskæftigelsesregioner til at overvåge vækst- og beskæftigelsesvilkår i landets forskellige områder (regioner og kommuner). I modellen afstemmes efterspørgsel og produktion på lokalt (kommunalt) niveau, hvilket populært sagt vil sige, at eksempelvis turisternes forbrug til hotelydelser (estimeret på baggrund af spørgeskemaundersøgelse af turisternes forbrugsvaner) ikke kan overstige hotellernes "produktion" af hotelydelser. Borgernes, turisternes og virksomhedernes beregnede forbrug afstemmes altså med den faktiske produktion og import/eksport i alle dele af lokaløkonomien.

Når modellen er afstemt, kan forholdet mellem forskellige uafhængige og resulterende variable fastlægges. Modellen er en såkaldt lineær model, hvilket vil sige at der forudsættes lineær sammenhæng mellem ændring i uafhængige og resulterende variable. Forholdet mellem eksempelvis omsætning og værdiskabelse eller omsætning og beskæftigelse fastlægges med andre ord med udgangspunkt i basisåret (hvilket i den nuværende udgave af modellen vil sige 2006). Det betyder, at man *antager*, at forholdet mellem den uafhængige og den resulterende variable er den samme ved marginale ændringer som i basissituationen. Antagelsen om lineær sammenhæng holder kun, hvis der ikke foretages for store ændringer i forudsætninger. Hvis der gennemføres større ændringer, eller ændringer over en længere periode, vil den samlede økonomi reagere dynamisk, hvilket vil sige, at økonomien tilpasser sig nye vilkår, og derfor holder antagelsen som lineære sammenhænge ikke i disse situationer.

Rent praktisk betyder det, at de forskellige scenarier, der præsenteres nedenfor, kun vil være gældende ved forholdsvis begrænsede ændringer i udgangsforudsætningerne. Derfor må de efterfølgende scenarierne også blot opfattes som en række "alt-andet-lige" analyser.

---

¹ Der henvises til afsnit 8 for en mere detaljeret beskrivelse af modellen.

Udgangsforudsætninger

Samlet set giver den bornholmske turisme anledning til en omsætning på 1.320 mio. kroner, en værdistigning (lønninger og overskud) på godt 502 mio. kr., samt en samlet beskæftigelse på i alt 1514 job. Der er tale om den samlede (direkte og afledte) effekter af den bornholmske turisme på Bornholm², se tabel 1 til 3

På det helt overordnede plan kan der af tabel 3 udledes at:

- 1000 overnatninger resulterer i omsætning på 0,42 mio. kroner
- 1000 overnatninger resulterer i en værditilvækst på 0,16 mio. kroner
- 1000 overnatninger resulterer i 0,48 fuldtidsjob
- Værditilvækst/omsætning = 0,38. Dette betyder at 1 mio. kr. i omsætning vil resultere i en værdiskabelse på Bornholm for 380.000 kr.
- Jobskabelse/omsætning = 1,15. Dette betyder at 1 mio. kr. i omsætning vil resultere i 1,15 fuldtidsjob.

Ovenstående betragtninger gælder hvis det øgede antal overnatninger fordeles på samme nationaliteter, de samme overnatningsformer og i øvrigt det samme forbrugsmønster som i basissituationen (2006). Senere (i de forskellige scenarier) ses på de sandsynlige konsekvenser, hvis der ændres på nogle af disse forhold.

---

² Forudsætninger og yderligere uddybning i afsnit 8

2006 (1000 stk.)	Overnatninger
Hoteller og feriecentre	591,4
Camping	310,0
Vandrehjem	50,1
Lystbådehavne	57,2
Feriehuse	1215,3
Endagsbesøg	233,9
Privat overnatning	686,7
I alt	3144,5

Tabel 1: Beregnet samlet antal overnatninger/ophold på Bornholm (udgangspunkt for scenarieændringer). Fordeling på overnatningsformer. Data fra VDK2010 maj-model.

2006 (1000 stk.)	Overnatninger
Danmark	2320,9
Tyskland	576,1
Sverige	145,5
Norge	53,4
Polen	17,3
Andre lande	31,3
I alt	3144,5

Tabel 2: Beregnet samlet antal overnatninger/ophold på Bornholm (udgangspunkt for scenarieændringer). Fordeling på nationaliteter. Data fra VDK2010 Maj-model.

Udgangssituation, Nøgletal for Bornholm

	Overnatninger 1000 stk	Omsætning Mio. kr.	Værditilvækst Mio. kr.	Beskæftigelse Antal jobs
Udgangspunkt	3.145	1.320	502,9	1514

Tabel 3: Forhold mellem overnatninger, omsætning, værditilvækst og antal beskæftigede i 2006. Data fra VDK2010 Maj-model.

Scenarie 1: Øget antal danske turistovernatninger

- Som det fremgår af tabel 2 er der i udgangssituationen cirka 2.321.000 danske overnatninger på Bornholm.
- Antallet af danske turistovernatninger kan øges, enten ved at der kommer flere turister til øen eller ved at turisterne bliver en længere periode.
- Det forudsættes at det forøgede antal turistovernatninger fordeles sig på de samme overnatningsformer som danskerne benytter i dag
- Det forudsættes at omfanget af udenlands turisme er upåvirket.

Mio. kr.	Overnatninger 1000 stk.	Omsætning Mio. kr.	Værditilvækst Mio. kr.	Beskæftigelse, Antal job
Udgangspunkt	3145	1320	502,9	1514
+10% stigning i danske overnatninger	+232,1	+70,1	+25,3	+75,8
	Overnatninger	Omsætning, kr.	Værditilvækst, kr.	Beskæftigelse, Job/1000 overnat.
+ 1.000 DANSKE overnatninger	+ 1.000	359.000	128.000	0,38

Tabel 4: Estimerede effekter af at øge danske overnatninger. Data fra VDK2010 Maj-model.

En 10 procents stigning i de danske overnatninger vil altså betyde en omsætningsstigning på godt 70 millioner kroner, en værdistigningstilvækst på godt 25 millioner kroner samt en jobskabelse (fuldtidsjob) på cirka 76 job. Det siger sig selv, at når de danske overnatninger udgør så stor en andel af det samlede antal

overnatninger (cirka 75%) vil selv en mindre procentmæssig fremgang i overnatningerne betyde en stor stigning i antallet af overnatninger. Derfor kan i stedet fokuseres på de forventede afledte konsekvenser ved eksempelvis en stigning i antal danske overnatninger på 1000 stk. Af tabel 4 fremgår at en sådan stigning vil give anledning til en værdistigningstilvækst på 128.000 kr. og en jobvækst på 0,38 fuldtidsansatte.

Scenarie 2: Øget antal udenlandske turistovernatninger

- Antallet af udenlandske turistovernatninger kan øges enten ved at der kommer flere turister til øen eller ved turisterne bliver en længere periode.
- Det forudsættes at det forøgede antal turistovernatninger fordeler sig på de samme overnatningsformer som udlændinge i dag benytter og det forudsættes at forholdet mellem de forskellige nationaliteter fortsætter som i dag, jf. tabel 2.
- Det forudsættes at omfanget af danske turisme er upåvirket.

Mio. kr.	Overnatninger 1000 stk	Omsætning Mio. kr.	Værditilvækst Mio. kr.	Beskæftigelse jobs	Antal
Udgangspunkt	3145	1320	502,9	1514	
+10% stigning i udenlandske overnatninger	+82,36	+48,57	+20,53	+62,7	
	Overnatninger	Omsætning, kr.	Værditilvækst, kr.	Beskæftigelse, Job/1000 overnat.	
+ 1.000 udenlandske overnatninger	+ 1.000	589.000	249.000	0,76	

Tabel 5: Estimerede effekter af at øge udenlandske overnatninger. Data fra VDK2010 Maj-model.

Øget antal tyske overnatninger

Mio. kr.	Overnatninger 1000 stk	Omsætning Mio. kr.	Værditilvækst Mio. kr.	Beskæftigelse jobs	Antal
Udgangspunkt	3145	1320	502,9	1514	
+10% stigning i tyske overnatninger	+57,61	+29,03	+12,41	+34,5	
	Overnatninger	Omsætning, kr.	Værditilvækst, kr.	Beskæftigelse, Job/1000 overnat.	
+ 1.000 tyske overnatninger	+ 1.000	504.000	215.400	0,60	

Tabel 6: Estimerede effekter af at øge tyske overnatninger. Data fra VDK2010 Maj-model.

Øge antal svenske overnatninger

	Overnatninger 1000 stk	Omsætning Mio. kr.	Værditilvækst Mio. kr.	Beskæftigelse jobs	Antal
Udgangspunkt	3145	1320	502,9	1514	
+10% stigning i svenske overnatninger	+14,55	+12,42	+5,23	+18,6	
	Overnatninger	Omsætning, kr.	Værditilvækst, kr.	Beskæftigelse, Job/1000 overnat.	
+ 1.000 svenske overnatninger	+ 1.000	854.000	359.000	1,28	

Table 6: Estimated effects of increasing Swedish overnight stays. Data from VDK2010 May model.

Scenario 3: Change the distribution of foreign overnight stays by accommodation type

Assumption for the following calculations is that:

- Number of foreign overnight stays on other accommodation types than the surveyed is unaffected by the change
- Number of Danish overnight stays is not affected by the change in number of foreign overnight stays.

Increased number of foreign overnight stays at hotels and holiday homes

	Overnatninger 1000 stk	Omsætning Mio. kr.	Værditilvækst Mio. kr.	Beskæftigelse jobs	Antal
Udgangspunkt	3145	1320	502,9	1514	
+10% stigning i udenlandske overnat. på hoteller og feriecentre	+19,43	+17,95	+7,64	+27,4	
	Overnatninger	Omsætning, kr.	Værditilvækst, kr.	Beskæftigelse, Job/1000 overnat.	
+ 1.000 udenlandske overnatninger	+ 1.000	924.000	393.000	1,41	

Table 7: Estimated effects of increasing foreign overnight stays at hotels and holiday homes. Data from VDK2010 May model.

Increased number of foreign overnight stays at camping sites

	Overnatninger 1000 stk	Omsætning Mio. kr.	Værditilvækst Mio. kr.	Beskæftigelse jobs	Antal
Udgangspunkt	3145	1320	502,9	1514	
+10% stigning i overnat på campingpladser	+9,72	+4,16	+1,62	+5,0	
	Overnatninger	Omsætning, kr.	Værditilvækst, kr.	Beskæftigelse, Job/1000 overnat.	
+ 1.000 udenlandske overnatninger	+ 1.000	428.000	166.700	0,51	

Table 8: Estimated effects of increasing foreign overnight stays at camping sites. Data from VDK2010 May model

Øge antal udenlandske overnatninger i feriehuse

	Overnatninger 1000 stk	Omsætning Mio. kr.	Værditilvækst Mio. kr.	Beskæftigelse jobs	Antal
Udgangspunkt	3145	1320	502,9	1514	
+10% stigning i overnat i feriehuse	+43,07	+21,9	+9,48	+24,4	
	Overnatninger	Omsætning, kr.	Værditilvækst, kr.	Beskæftigelse, Job/1000 overnat.	
+ 1.000 udenlandske overnatninger	+ 1.000	509.000	220.000	0,57	

Tabel 9: Estimerede effekter af at øge udenlandske overnatninger i feriehuse. Data fra VDK2010 Maj-model

Opsamlende betragtninger

I de opstillede scenarier ses dels på effekten af en *relativ* (procentmæssig) ændring i udgangssituationen og dels på effekten af en ændring i *antallet* af overnatninger. Det siger derfor næsten sig selv, at effekten er større når der gennemføres en *relativ* ændring på en stor gruppe end på en lille gruppe.

Effekten af at øge antal danske overnatninger med 10% (tabel 4) er derfor større end ved at øge antallet af udenlandske overnatninger med 10% (tabel 5), simpelthen fordi gruppen af danskere er betydelige større end gruppen af udlændige.

Ses der udelukkende på effekten af at øge *antallet* af turister (eller antallet af overnatninger, om man vil) får man de største effekter for både værdiskabelse og jobskabelse på Bornholm hvis der satses på den højtforbrugende turister (så som erhvervsturister eller udenlandske turister). Blandt de turister der både har en vis volumen på Bornholm og samtidigt et højt døgnforbrug, kan fremhæves vore nordiske naboer – Sverige og Norge.

Såfremt der fokuseres på, at opnå den største effekt for værdi- og jobskabelse på Bornholm ved en given udvidelse i antal overnatninger, skal der blandt de opstillede scenarier, satses på udenlandske turister på hoteller og feriecentre (tabel 7) og her udmærker især vore nordiske naboer sig ved et pænt stort døgnforbrug.

Den samlede effekt for værdi- og jobskabelse er en kombination af volumen og forbrug, altså antallet af turister og deres respektive døgnforbrug. En højtforbrugende kinesisk erhvervsturist vil give anledning til langt større værditilvækst på Bornholm end en tilsvarende dansk feriehusturist. Til gengæld er der jo langt flere danske feriehusturister og det vil ganske givet også være langt nemmere at tiltrække yderligere 1000 danske feriehusturister end 1000 kinesiske erhvervsturister.

Ovenstående betragtninger grænser selvfølgelig til det banale, men er alligevel værd at have i erindring når den fremtidige bornholmske markedsførings- og produktudviklingsindsats diskuteres.

CENTER FOR REGIONAL- OG TURISMEFORSKNING